

CONVENANT INZAKE DE UITWISSELING VAN PERSOONSgegevens VAN THUISZITTERS OF DREIGEND THUISZITTERS

De aanleiding voor deze overeenkomst is de gemeenschappelijke wens van zowel het RBL Midden-Gelre als de samenwerkingsverbanden in de regio (Passend Wijs, De Verbinding en De Liemers) om een meer inhoudelijke uitwisseling van gegevens met betrekking tot schoolverzuim vorm te geven voor een effectievere aanpak van thuiszittersproblematiek.

De huidige gegevensdeling wordt als ontoereikend omschreven. Deze bestaat uit alleen cijfermatige informatie over het aantal thuiszitters en onder welke noemer zij geregistreerd staan (absoluut verzuim, langdurig verzuim of vrijstelling vanwege lichamelijke en/of psychische gronden).

Door de beperkte cijfermatige informatie is het onduidelijk of we als partijen dezelfde jongeren in beeld hebben en in hoeverre zij de passende ondersteuning ontvangen van de daarvoor aangewezen partij. Een effectievere aanpak van thuiszittersproblematiek begint daarom bij de gegevensdeling. Om de gegevensdeling te verbeteren hebben we naast de cijfermatige informatie ook persoonsgegevens nodig om de lijsten van geregistreerde thuiszitters met elkaar te kunnen vergelijken.

Op het moment is er tevens een wetsvoorstel, namelijk Wet Terugdringen Schoolverzuim¹. Deze wet benadrukt het belang van gegevensuitwisseling in de aanpak van langdurig schoolverzuim. Echter is het wetsvoorstel vooral gericht op gegevensuitwisseling op schoolniveau, daarom is er toch de behoefte voor deze overeenkomst.

Intentie om te komen tot een overeenkomst inzake gegevensuitwisseling

RBL Midden-Gelre en de samenwerkingsverbanden hebben de intentie om te komen tot een overeenkomst inzake gegevensuitwisseling. In verschillende situaties van thuiszittende jongeren is het van belang dat leerplichtafdelingen en samenwerkingsverbanden (meer) met elkaar samenwerken om de juiste ondersteuning mogelijk te maken. Dit vraagt om goede afspraken over een correcte wijze om persoonsgegevens met elkaar te delen. Hiervoor wordt aangesloten bij de werkwijzen van de verschillende partijen van deze overeenkomst. Het convenant betreft de mogelijkheid om gegevens uit te wisselen, maar gaat niet over hoe we dit vormgeven. Daarvoor spreken de betrokken partijen af dat zij aanvullende werkafspraken maken in een apart document en deze worden toegevoegd als bijlage aan het convenant.

ONDERGETEKENDE:

- I. [Besturen samenwerkingsverbanden Passend Wijs, De Verbinding en De Liemers]
- II. [MGR RBL Midden-Gelre]

¹ Het wetsvoorstel is nog in behandeling. Zie voor de ontwikkelingen en de meest recente documenten de volgende website: [Wet terugdringen schoolverzuim](#) | [Overheid.nl](#) | [Wetgevingskalender](#)

Samenwerkingsverbanden en MGR RBL Midden-Gelre hierna gezamenlijk aangeduid als 'Partijen' en afzonderlijk als 'partij'. Ook worden de samenwerkingsverbanden Passend Wijs, De Verbinding en De Liemers aangeduid als 'samenwerkingsverbanden'.

WETTELIJKE TAAK EN VERANTWOORDELIJKHEDEN:

- Scholen zijn wettelijk verplicht, conform artikel 21a Leerplichtwet 1969, om schoolverzuim te registreren, administreren en ongeoorloofd verzuim te melden bij leerplicht via DUO (meldingsplicht);
- RBL Midden-Gelre is, middels opdracht vanuit de gemeenten, verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke leerplichttaken voor de onderwijsregio: Arnhem, Duiven, Overbetuwe, Lingewaard, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.
- RBL Midden-Gelre is in het kader van het voorkomen en begeleiden van thuiszitters van 5 tot 18 jaar mede afhankelijk is van de samenwerking met de samenwerkingsverbanden.
- Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs aan alle leerplichtige jongeren, woonachtig in de regio waar de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor zijn;
- De samenwerkingsverbanden zijn wettelijk verplicht om de Onderwijsinspectie elk kwartaal te informeren over de aantallen van thuiszitters;

OVERWEGENDE DAT:

- Het convenant is gericht op het vergelijken en uitwisselen van gegevens omtrent thuiszitters die bij het RBL en de samenwerkingsverbanden zijn gemeld;
- De wettelijke taken van de samenwerkingsverbanden en het RBL Midden-Gelre hebben betrekking op thuiszitters met ongeoorloofd schoolverzuim. Echter beperken we ons niet strikt tot ongeoorloofd verzuim, omdat geoorloofd verzuim soms in de gegevens is verweven en kan helpen om verschillen goed te duiden.²
- Voor het inrichten van een dekkend netwerk zijn doorgaans gegevens op school- of geaggregeerd niveau voldoende voor het samenwerkingsverband;
- Deelname aan onderwijs essentieel is voor de ontwikkeling van jeugdigen;
- Dat er bij oplossingen wordt gewerkt vanuit het recht van het kind op een passend aanbod;
- Jeugdigen die door welke oorzaak dan ook tijdelijk niet deelnemen aan het onderwijs ('thuiszitten') hebben recht op een succesvolle terugkeer naar het onderwijs;
- Het voorkomen of oplossen van thuiszitten (niet naar school gaan) betreft:
 - o Een evident belang
 - o Een dringend gezondheidsbelang (lichamelijk of geestelijk)
 - o Een reële vrees dat de leerling een ernstig nadeel in zijn welzijn of ontwikkeling oploopt,

² Dit vanwege het feit dat de reden tot thuiszitten vaak complex is en niet gemakkelijk gekwalificeerd kan worden tot één van beide verzuimsoorten, namelijk geoorloofd of ongeoorloofd.

- Mogelijk het voorkomen van ernstige overlast;

VERKLAREN ALS VOLGT TE ZIJN OVEREENGEKOMEN:

Definities

- a. Jeugdige: de jeugdige die is ingeschreven bij een school binnen het primaire of voortgezet onderwijs of niet is ingeschreven bij een school maar wel leerplichtig is;
- b. Onderwijszorg-arrangement: ondersteuning van de jeugdige vanuit een integrale hulpverlenings- en ondersteuningsaanpak door jeugdhulp en onderwijs, resulterend in een integraal aanbod van onderwijs en zorg;
- c. Geoorloofd schoolverzuim: het schoolverzuim wat wordt gekwalificeerd als geoorloofd of met een geldige reden. Meest voorkomend is ziekteverzuim.
- d. Absoluut verzuim: het schoolverzuim van de leerplichtige jeugdige, die niet staat ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling en waarop geen vrijstelling op basis van de Leerplichtwet 1969 van toepassing is;
- e. Relatief verzuim: het ongeoorloofd verzuim van de leerplichtige leerling die op een school of onderwijsinstelling staat ingeschreven en minimaal zestien uur in vier weken verzuimt;
- f. Thuiszitter: onder de definitie thuiszitter vallen de volgende jeugdigen:
 - 1. Jeugdigen die niet op een school ingeschreven staan (absoluut verzuim)³.
 - 2. Jeugdigen die wel op school staan ingeschreven, maar die vier weken aaneengesloten niet op school zijn geweest (langdurig verzuim/thuiszitter).⁴
 - 3. Jeugdigen met een vrijstelling 5 onder a (vrijstelling vanwege psychische en/of lichamelijke gronden).⁵

Doel uitwisseling en verwerking persoonsgegevens

Het verwerken van persoonsgegevens van thuiszitters door partijen vindt plaats met als doel het borgen van passend onderwijs voor elk kind, het in beeld hebben van thuiszitters en daarmee het terugdringen van het aantal thuiszitters en dreigend thuiszitters. Het terugdringen hiervan heeft als doel het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces middels het vinden van een passende plek in het onderwijs en/of de jeugdhulp.

³ Absoluut verzuim is alleen bekend bij het RBL Midden-Gelre.

⁴ Zowel de samenwerkingsverbanden en het RBL Midden-Gelre ontvangen van de scholen gegevens over langdurig verzuim.

⁵ Op dit moment heeft alleen het RBL Midden-Gelre gegevens over leerlingen met een vrijstelling 5 onder a Lpw. Bij inwerkingtreding van nieuwe wetgeving (Terugdringen Verzuim) krijgen de samenwerkingsverbanden hier ook een wettelijke taak in.

Meer specifiek draagt de samenwerking en het delen van persoonsgegevens tussen partijen met het oog op de hierboven geformuleerde doelen bij aan:

- a. Het vinden van een passende plek binnen het onderwijs en/of de jeugdhulp voor de thuiszitter;
- b. Het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces voor de thuiszitter;
- c. Het voorkomen van ernstige stagnatie in de leer-, psychosociale- en sociaal emotionele ontwikkeling van de thuiszitter;
- d. Het voorkomen van ernstige fysieke- en/of psychische gezondheidsproblemen bij de thuiszitter;
- e. Het in voorkomende gevallen oplossen van complexe multi-problematiek, problematiek waarbij de thuiszitter te maken heeft met meerdere problemen die op meer dan één leefgebied spelen;
- f. Het voorkomen van (verder) crimineel en/of overlast gevend gedrag of verder afglijden van het kind/de jeugdige naar strafbaar gedrag;
- g. Het daardoor preventief voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Wat wordt uitgewisseld en onder welke omstandigheden:⁶

- Gegevens worden uitgewisseld zodra een jeugdige onder de bovenstaande definitie van thuiszitter valt. Dit kan ten tijde zijn van de kwartaalrapportage en op individueel casusniveau waar nodig.
- Alle thuiszitters worden uitgewisseld, om er zeker van te zijn dat zowel de samenwerkingsverbanden als het RBL Midden – Gelre alle thuiszittende jeugdigen in beeld hebben.
- Het RBL Midden – Gelre en de samenwerkingsverbanden zijn afhankelijk van de meldingen die zij van de scholen ontvangen.
- Het RBL Midden – Gelre en de samenwerkingsverbanden registreren thuiszittende jeugdigen, in het kader van hun eigen verantwoordelijkheden, zoals bijvoorbeeld het doorgeven van rapportages aan het ministerie.

Grondslagen voor het verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens tussen partijen

- RBL Midden – Gelre
De grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens door RBL Midden - Gelre, is gelegen in artikel 6 lid 1 sub e AVG, zijne noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang. Deze taak van algemeen belang is vastgelegd in de Leerplichtwet 1969.

RBL Midden – Gelre heeft vanuit de gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar een mandaat, en heeft hierdoor de wettelijke taak om toe te zien op de naleving van de leerplichtwet 1969. De school maakt melding aan RBL Midden – Gelre van

⁶ Zie bijlage 1: Tabel Gegevensuitwisseling

ongeoorloofd schoolverzuim van leerplichtige jeugdigen en RBL Midden – Gelre controleert op absoluut verzuim. Ook verplicht de Leerplichtwet 1969 om, als blijkt dat jeugdigen niet aan de leerplicht voldoen, maatregelen te nemen. Bij het uitoefenen van het toezicht op de leerplicht wordt geacht samen te werken met andere diensten en instellingen (artikel 16 lid 4 onder d Leerplichtwet 1969).

Om haar wettelijke taken te kunnen uitoefenen heeft de leerplichtambtenaar op grond van artikel 16 Leerplichtwet 1969 overleg nodig met de school, de ouders en met het samenwerkingsverband om tot een aanpak te komen gericht op terugkeer naar het onderwijs.

- Samenwerkingsverband

De grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens door het samenwerkingsverband, is gelegen in artikel 6 lid 1 sub e AVG: de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

Elke jeugdige is ermee gediend dat die een passende plek ontvangt gericht op het voorkomen of opheffen van leer-, psychosociale-, en sociaal emotionele ontwikkeling, ernstige fysieke-, en/of psychische gezondheidsproblemen of complexe multi-problematiek al dan niet met overlast gevend gedrag; zie ook onderdeel 'Doel uitwisseling en verwerking persoonsgegevens waarin deze doelen van de samenwerking tussen partijen zijn geformuleerd.

Samenwerkingsverbanden hebben een wettelijke taak om een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren, gericht op het ononderbroken ontwikkelingsproces van de jeugdige. Hiertoe behoort ook het bevorderen van een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs van leerlingen die een onderwijszorgarrangement nodig hebben en al dan niet thuiszitten.

Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor een dekkend aanbod aan ondersteuningsvoorzieningen en ondersteunen de aangesloten schoolbesturen bij het nakomen van de zorgplicht en daarmee bij het vinden van een passende onderwijsplek voor de jeugdige. De grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens door het samenwerkingsverband ten behoeve van de aangesloten schoolbesturen is gelegen in de nakoming van de wettelijke verplichtingen uit artikel 18a lid 2, 6 en 13 WPO en artikel 2.47 lid 2, 7 en 16 WVO 2020, bij het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen van de aangesloten schoolbesturen.

Uitwisseling type persoonsgegevens

In het kader van de samenwerking in deze overeenkomst worden door partijen persoonsgegevens verstrekt; tussen partijen zullen geen bijzondere persoonsgegevens worden verstrekt. Ten hoogste worden de volgende persoonsgegevens aan elkaar verstrekt:

Alle thuiszitters:

- a. Voor- en achternaam, geboortedatum, adres en woonplaats van betrokkene;
- b. Naam van de laatst bekende school waar jeugdige onderwijs heeft gevolgd;
- c. Gegevens over duur en oorzaak van het school verzuim. De oorzaak wordt in algemene bewoordingen of in een korte omschrijving weergegeven. We beperken ons tot de benodigde informatie.

In de gegevensuitwisseling tussen RBL en de samenwerkingsverbanden worden geen gegevens uitgewisseld die vallen onder de Wet Politiegegevens (Wpg), zoals informatie over Halt-trajecten en processen-verbaal. Deze informatie is niet noodzakelijk voor het in beeld krijgen van thuiszittende jeugdigen.

Verwerking van persoonsgegevens

- a. Partijen zijn afzonderlijk verwerkingsverantwoordelijk voor de persoonsgegevens die zij verstrekken aan elkaar in het kader van deze overeenkomst. De ene partij is verantwoordelijk voor de verstrekte gegevens, tot aan het moment van ontvangst door de andere partij.
- b. Partijen houden zich bij het verwerken van persoonsgegevens aan de wet en de gegevens worden verwerkt op een behoorlijke, zorgvuldige en transparante wijze.
- c. Partijen bewaren de noodzakelijke gegevens bij hun moederorganisatie.
- d. Wanneer partijen een verzoek van een betrokkene ontvangen ten aanzien van het uitoefenen van diens rechten, zal elke partij voor het deel waar zij verantwoordelijk voor is, zorgen dat de betrokkene diens rechten effectief kan uitoefenen. Deze rechten bestaan uit een verzoek om inzage, correctie, aanvulling, verwijdering of beperking, bezwaar maken tegen de verwerking van de persoonsgegevens en een verzoek tot overdraagbaarheid van de eigen persoonsgegevens
- e. Partijen dienen op duidelijke en eenvoudige wijze te communiceren waar de betrokkene voor het uitoefenen van diens rechten terecht kan.⁷
- f. Partijen beëindigen de gegevensverwerking ten aanzien van een thuiszitter indien:
 - a. Uit de gegevens van de school blijkt dat de thuiszitter is teruggekeerd naar het onderwijs en aan dit onderwijs deelneemt;
 - b. De thuiszitter een startkwalificatie heeft behaald;
 - c. De thuiszitter niet langer zijn woon- of verblijfplaats heeft in een gemeente die onderdeel is van het werkgebied van het RBL Midden – Gelre.
 - d. De thuiszitter is overleden

⁷ Dit wordt in de werkafspraken met de samenwerkingsverbanden vastgelegd.

- g. Partijen zullen de verstrekte persoonsgegevens geheimhouden, behoudens voor zover een bij, of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht. Bij een verplichting tot verstrekking zullen partijen elkaar hierover direct informeren.
- h. In het geval van een datalek is iedere partij zelfstandig verantwoordelijk een afweging te maken of er een melding dient te worden gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens voor zover vallende onder de verantwoordelijkheid van de betreffende partij.
- i. In het geval van een datalek bij een van de partijen, zal deze de andere partij inlichten over de datalek wanneer er sprake is van een datalek die ziet op verstrekte data die we onderling gedeeld hebben.
- j. Zodra een van de partijen op de hoogte is van een beveiligingsincident- in dit geval enkel ten aanzien van de verstrekking van persoonsgegevens – moet die partij alle noodzakelijke en passende maatregelen nemen om gevolgen van het beveiligingsincident te onderzoeken, te reduceren en te herstellen. Daarnaast moet zij de andere partij helpen ervoor te zorgen dat de andere partij kan voldoen aan de privacywetgeving en eventuele wettelijke en/of contractuele verplichtingen (zoals verplichtingen om derden in kennis te stellen, inclusief toezichthouders en betrokkenen) in verband met het beveiligingsincident. Dit betekent dat partijen over en weer- in dit geval enkel ten aanzien van de verstrekking van persoonsgegevens, dus gericht op het transport van de data tot aan de poort van ontvanger- hun medewerking verlenen in het kader van het hiervoor gestelde en eventuele nadere instructies van de ene aan de andere partij adequaat zullen opvolgen. Eventuele kosten die gemaakt worden om het beveiligingsincident op te lossen en in de toekomst voorkomen, komen voor rekening van degene die de kosten maakt.
- k. Op iedere partij rust een vergaande inspanningsverplichting om te bewerkstellingen dat de verwerking van persoonsgegevens op basis van deze overeenkomst niet onrechtmatig is en geen inbreuk maakt op de rechten van betrokkene(n).
- l. De ene partij is niet aansprakelijk voor aanspraken van betrokkenen of andere personen en organisaties waar de andere partij de samenwerking mee is aangegaan, als dit het gevolg is van het onrechtmatig of nalatig handelen van die partij.

Bijlage 1: Tabel Gegevensuitwisseling

Grondslagen voor deze verwerking zijn toegelicht in het convenant.

Absoluut verzuim

Soort gegevens	Reden voor uitwisseling
BSN	Om identiteit vast te kunnen stellen zonder risico onjuiste identificatie.
NAW-gegevens	Om de betrokken gemeente vast te stellen en om de jongere en ouder(s)/verzorger(s) te benaderen.
Startdatum verzuim	Om vast te stellen wanneer absoluut verzuim is geconstateerd.
Naam laatst bekende school	Om vast te stellen of er nog sprake is van zorgplicht.
Betrokkenheid RBL/ SWV	Om vast te stellen of RBL dan wel SWV betrokken zijn en op welke wijze.

Langdurig verzuim

Soort gegevens	Reden voor uitwisseling
BSN	Om identiteit vast te kunnen stellen zonder risico onjuiste identificatie.
NAW-gegevens	Om de betrokken gemeente vast te stellen en om de jongere en ouder(s)/verzorger(s) te benaderen.
Laatst bekende school	Om vast te stellen of er nog sprake is van zorgplicht.
Startdatum verzuim	Om vast te stellen wanneer langdurig is gemeld door school.
(Vermoedelijke) reden voor verzuim	Om te weten of de jongere in beeld is en die de (juiste) ondersteuning ontvangt.
Betrokkenheid RBL/ SWV	Om vast te stellen of RBL dan wel SWV betrokken zijn en op welke wijze.

Vrijstelling 5 onder a

Soort gegevens	Reden voor uitwisseling
BSN	Om identiteit vast te kunnen stellen zonder risico onjuiste identificatie.
NAW-gegevens	Om de betrokken gemeente vast te stellen en om de jongere en ouder(s)/verzorger(s) te benaderen.
Naam laatst bekende school	Om vast te stellen of er nog sprake is van zorgplicht.

Datum toekenning vrijstelling	Om vast te stellen wanneer een jongere onder de doelgroep van thuiszitter valt.
Duur vrijstelling	Om in beeld te brengen wanneer een jongere weer (gedeeltelijk) deelneemt aan het onderwijs en een ondersteuningsvraag kan hebben.